

УДК 364.07

DOI <https://doi.org/10.32782/2707-0409.2025.2.8>

Марченко І. Ф.

кандидат технічних наук, доцент,
перший проректор
Державний вищий навчальний заклад
«Приазовський державний технічний університет»
e-mail: marchenko_i_f@pstu.edu
ORCID ID: 0000-0002-4566-3866

Верескун М. В.

доктор економічних наук, професор,
директор навчально-наукового інституту сучасних технологій
Державний вищий навчальний заклад
«Приазовський державний технічний університет»
e-mail: vereskun_m_v@pstu.edu
ORCID ID: 0000-0002-9704-0652

МОЛОДІЖНЕ ВОЛОНТЕРСТВО В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ: ТРАНСФОРМАЦІЇ, ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ

Стаття присвячена аналізу організації молодіжного волонтерства в умовах війни в Україні. Підкреслюється зростаюча роль молоді як ключового ресурсу підтримки Збройних Сил, допомоги постраждалим та зміцнення соціальної стабільності. Мета дослідження полягає у визначенні чинників ефективності волонтерського руху та виробленні рекомендацій для його оптимізації. Методологія базується на аналізі наукових джерел, нормативно-правової бази та результатах соціологічного опитування молодих волонтерів. Встановлено трансформацію напрямів діяльності від соціально-культурних проєктів у довоєнний час до гуманітарної допомоги, підтримки ЗСУ та психологічного супроводу під час війни. Виявлено ключові бар'єри, серед яких емоційне вигорання, нестача фінансування та обмежена державна підтримка. Окрема увага приділена значенню цифрових платформ для координації зусиль та розширення участі молоді. Наукова новизна роботи полягає у системному аналізі змін у структурі, мотивації та ресурсному забезпеченні волонтерського руху в умовах воєнних викликів. Результати дослідження можуть стати основою для вдосконалення державної політики, освітніх програм та цифрових сервісів у сфері молодіжного волонтерства.

Ключові слова: молодіжне волонтерство, війна в Україні, соціальна підтримка, організація волонтерства, цифрові платформи, мотивація, ресурси, державна підтримка.

Постановка проблеми. Волонтерська діяльність є однією з ключових складових частин соціального життя будь-якої країни, зокрема України. У світовому контексті вона розглядається як певна форма соціальної роботи, що відображає колективну участь у розвитку суспільства.

У період війни молодіжне волонтерство набуває особливої актуальності та значущості. Молодь стає однією з ключових рушійних сил допомоги, активно залучаючись до розв'язання численних соціальних і гуманітарних проблем, спричинених військовими діями. В таких умовах волонтерська діяльність стає не просто добровільною допомогою, а важливою частиною загальнонаціональної підтримки, що охоплює різні напрями: від надання гуманітарної допомоги постраждалим до психологічної підтримки та участі у відновлювальних процесах. Особливості організації молодіжного волонтерства під час війни полягають у підвищеній мобільності, здатності швидко реагувати на виклики та вмінні адаптуватися до екстремальних умов. Молоді люди часто створюють інноваційні ініціативи, активно використовують технології для координації та залучення широких верств населення до волонтерської діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика волонтерського руху останніми роками (2022–2024 рр.) складає суттєву частину наукових досліджень в різних аспектах. Проблеми та перспективи волонтерства в умовах війни розглядаються, наприклад, у роботах Ю. Вірт [2], Ж. Сидоренко [9], О. Савайда [7]. При цьому на український волонтерський рух покладаються великі сподівання і на етапі післявоєнного відновлення країни. Зокрема, молодіжне волонтерство також перебуває у фокусі дослідження багатьох науковців, таких як С. Богатчук [1], І. Найда [4]. Міністерство молоді та спорту України, Національна соціальна сервісна служба України у співавторстві з Центром демократії та верховенства права та Українською волонтерською службою створила методичний посібник із законодавства, менеджменту та найкращих практик діяльності волонтерів [6]. Питання використання ІКТ у волонтерській діяльності, зокрема цифрових платформ, проаналізовано у роботах О. Панькової, О. Касперовича [5]. Підсумовуючи аналіз, можемо сказати, що тема волонтерства загалом і молодіжного волонтерського руху зокрема є предметом досліджень багатьох науковців та організацій.

Мета статті полягає в дослідженні та узагальненні особливостей організації молодіжної волонтерської діяльності в Україні в умовах війни, виявленні ключових чинників, які впливають на її ефективність, та формуванні рекомендацій для оптимізації та підвищення ефективності молодіжного волонтерського руху.

Результати дослідження. Під час війни молодіжна волонтерська діяльність набуває особливого значення. Молодь стає рушійною силою, яка допомагає долати виклики, пов'язані з гуманітарними потребами, підтримкою військових та цивільного населення. Організація волонтерської діяльності серед молоді в умовах конфлікту вимагає координації, взаємодії та адаптації до нових реалій. Аналіз цих аспектів є ключовим для розуміння того, як молодь може ефективно сприяти вирішенню соціальних і гуманітарних проблем під час війни, а також як масштабувати ці зусилля для максимального впливу. Зрештою, молодіжна волонтерська діяльність під час війни є надзвичайно важливим елементом у підтримці як військових, так і цивільного населення. Її ефективна організація

та масштабування вимагають спільних зусиль, координації та використання сучасних технологій.

Попередні дослідження [3] окреслили систему критеріїв, яка дає змогу комплексно оцінювати молодіжну волонтерську діяльність, її організаційні особливості та вплив на суспільство. Система критеріїв охоплює характеристики бенефіціарів, специфіку діяльності волонтерів, напрями застосування та ресурсне забезпечення ініціатив. Критерії охоплюють спрямованість допомоги, сегментацію отримувачів та їхніх потреб, що дає змогу оцінити адресність і релевантність підтримки. Додатково враховуються масштаби залученості молоді, суспільне сприйняття волонтерства, психоемоційний стан волонтерів, а також матеріально-фінансове забезпечення програм. У довоєнний період ці критерії давали змогу відслідковувати поступове зростання активності молоді та формування волонтерської культури, орієнтованої переважно на локальні соціальні ініціативи. Натомість під час війни їх застосування набуло особливої актуальності, оскільки виявило радикальні зміни у структурі бенефіціарів, у масштабах і напрямках діяльності, у рівні ресурсної підтримки та суспільної оцінки волонтерського руху. Таким чином, запропонована система критеріїв не лише виступає інструментом для порівняльного аналізу довоєнних та воєнних практик, але й може слугувати для визначення стратегій розвитку молодіжного волонтерства в умовах кризових викликів. Хоча система критеріїв дає змогу комплексно оцінити стан і динаміку молодіжного волонтерства у воєнний час, для глибшого розуміння його специфіки та пошуку шляхів підвищення ефективності було проведено соціологічне дослідження «Особливості організації молодіжного волонтерства в Україні: погляд волонтерів». Мета дослідження полягала в аналізі специфіки молодіжного волонтерського руху під час війни, ідентифікації бар'єрів та викликів у процесі реалізації волонтерських ініціатив, визначенні мотивацій та ресурсів учасників, а також у формуванні практичних рекомендацій для оптимізації організації волонтерської діяльності.

Для проведення дослідження було вибрано метод анкетування, який є ефективним інструментом для збору інформації від різних категорій осіб, зокрема від індивідуальних волонтерів, представників громадських організацій та благодійних фондів, студентів, що беруть участь у волонтерському русі. Цей метод є зручним для збору інформації у різних регіонах та може бути швидко адаптованим залежно від потреб дослідження. Анкета включала чотири блоки питань, що стосувалися соціально-демографічних аспектів та загальної інформації про волонтерський досвід, викликів та проблем, адаптації та підтримки, пропозицій щодо покращення організації волонтерської діяльності молоді.

Блок 1. Соціально-демографічні характеристики та загальна інформація про волонтерський досвід. Соціологічне дослідження показало, що у волонтерському русі під час війни бере участь широка вікова група молоді. Більшість респондентів складають особи віком 36–45 років (55,6%), тоді як 20% становлять люди

віком 26–35 років, 16,7% – 21–25 років, і ще 18,3% – до 20 років. Дослідження також показало, що кількість молоді, яка бере участь у волонтерських ініціативах зросла: якщо до війни це було 61,1%, то під час війни – вже 75,2%.

Також кардинально змінилися напрями волонтерської діяльності. Якщо до війни молодь здебільшого брала участь у соціальних проєктах (41,7%), освітніх та культурних заходах (27,8%), мистецьких чи екологічних ініціативах (22% кожна), то під час війни пріоритетами стали допомога ЗСУ (50%), гуманітарна допомога постраждалим (47,2%), інформаційне волонтерство (16,7%), психологічна (11,1%) та медична (8,3%) підтримка. Ці результати демонструють гнучкість молодіжного волонтерського руху, його здатність адаптуватися до кризових умов і брати на себе функції, що раніше не були актуальними.

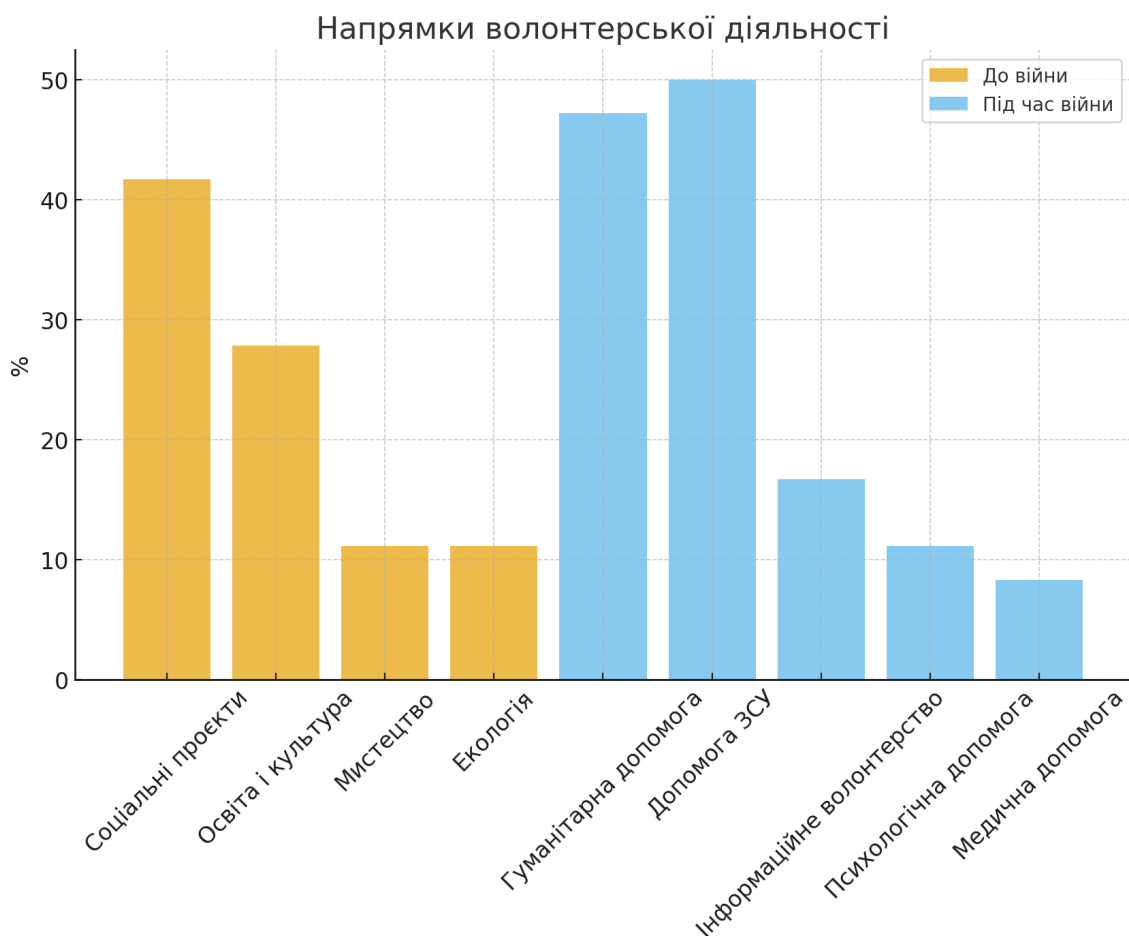


Рис. 1. Напрями волонтерської діяльності молоді до та під час війни

Блок 2. Виклики та проблеми, адаптація та підтримка. Цей блок присвячений аналізу труднощів, з якими стикаються волонтери під час війни. Опитування стосується як загальних викликів (фізичних, емоційних, організаційних), так і специфічних аспектів, таких як доступ до психологічної підтримки та тренінгів. Під час опитування було виявлено, що найбільші труднощі пов'язані з емоційним

вигоранням (22%), недостатнім фінансуванням (19,4%), відсутністю підтримки з боку держави (22%).

Розкриваючи більш детально емоційні проблеми, ми побачили, що 69,4% стикаються у своїй діяльності з проявами страху, тривоги та депресії, тоді як 30,6% не відчують на собі негативного впливу цих факторів. Відповідно, 63,9% респондентів не мають достатнього доступу до психологічної підтримки, щоб відновити себе емоційно, 36,1% вважають що доступ до такого ресурсу у них повноцінний.

2.3 Чи достатньо у Вас доступу до психологічної підтримки під час волонтерства?

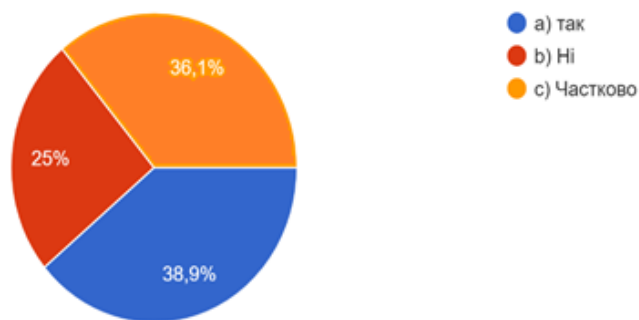


Рис. 2. Доступ до психологічної підтримки

«Яку підтримку ви отримували під час волонтерської діяльності?» – це питання є важливим для розуміння того, які саме ресурси та допомогу отримують волонтери під час своєї діяльності, що дає змогу оцінити ефективність підтримки та визначити можливі прогалини, враховуючи специфіку цієї підтримки. У воєнних умовах різні види підтримки можуть бути нерівномірно доступні. Наприклад, фінансова або психологічна підтримка може бути важливою, але недостатньо розвиненою. Різні види допомоги здатні відігравати вирішальну роль у мотива-

2.5 Яку підтримку Ви отримували під час волонтерської діяльності? (можна вибрати кілька варіантів)

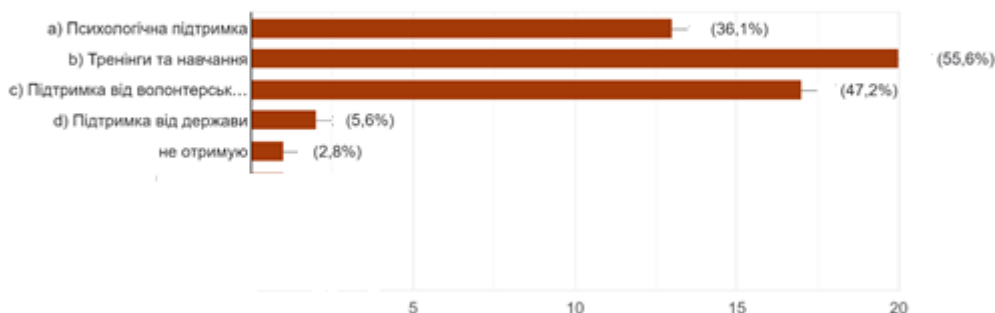


Рис. 3. Оцінка підтримки під час волонтерської діяльності

ції волонтерів продовжувати свою діяльність. Відповідно, 55,6% респондентів зазначили, що вони мали можливість професійно зростати (навчатися та залучатися до тренінгів), 47,2% мали допомогу від волонтерських організацій, 36,1% отримали психологічну допомогу, 5,6% отримували допомогу від держави.

Блок 3. Пропозиції щодо покращення організації волонтерської діяльності серед молоді. Цей блок виявив можливості для вдосконалення, допоміг визначити сфери, де молодь вважає, що волонтерська діяльність потребує поліпшення, пропонує свої ідеї щодо покращення координації та підтримки. Зокрема, питання стосувалися координації між організаціями, покращення логістики, створення цифрових платформ. Аналізувалася також оцінка ресурсів та необхідної підтримки, в тому числі ефективність впровадження цифрових рішень у волонтерську діяльність.

Більшість респондентів (63,9%) вважає, що ситуацію покращить підтримка з боку держави. Ця відповідь показує, що існує потреба в офіційній підтримці волонтерів. Це може включати фінансування, доступ до ресурсів або законодавчі ініціативи для полегшення волонтерської роботи. Більша залученість державних структур може допомогти зміцнити волонтерський рух, забезпечуючи додаткові можливості для розвитку. Приблизно стільки ж опитуваних (61,1%) вважають, що інформаційна підтримка є критичним елементом для ефективної організації волонтерської діяльності, особливо під час війни. Така підтримка забезпечує оперативне оновлення про потреби в певних зонах або для певних груп та координацію між організаціями через інформаційні канали для уникнення дублювання зусиль. Цей варіант відповіді вибрали 47,2% опитуваних. Логістика є важливим аспектом у будь-якій волонтерській діяльності, особливо під час війни. 41,7% респондентів вважають, що покращення цих аспектів дало б змогу волонтерам швидше й ефективніше реагувати на нагальні потреби. Цифровізація у наданні

3.1 Які, на вашу думку, заходи можуть покращити організацію волонтерської діяльності під час війни для молоді? (можна вибрати кілька варіантів)

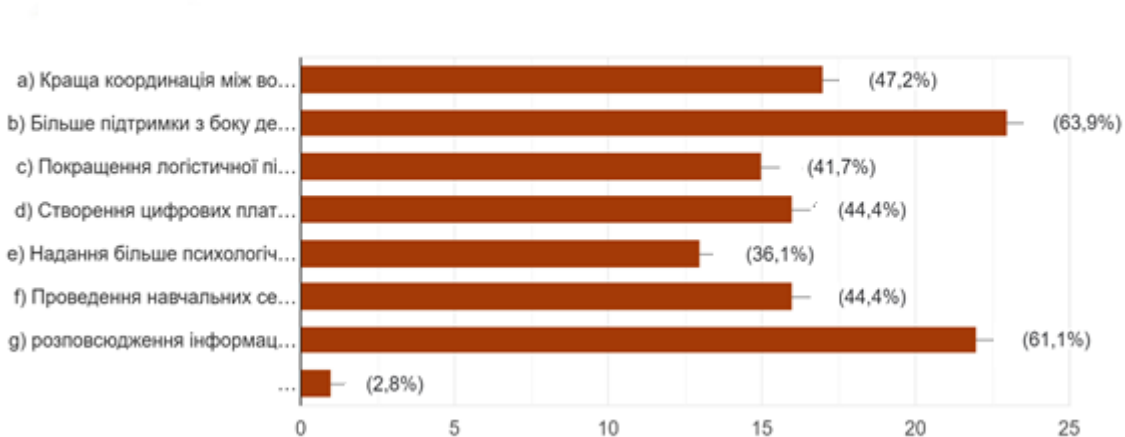


Рис. 4. Заходи, щодо покращення організації волонтерської діяльності

допомоги – ще один чинник підвищення ефективності волонтерського руху. Так вважають 44,4% опитуваних. Цифрові платформи можуть полегшити координацію та облік волонтерських ініціатив. Вони здатні включати функції для пошуку проєктів, реєстрації волонтерів, відстеження прогресу і навіть зворотного зв'язку. Запровадження таких платформ сприятиме підвищенню прозорості й зручності волонтерських процесів. Психологічна підтримка є важливою [8] – так вважають 36,1% волонтерів, оскільки волонтери зазнають значного емоційного та психічного навантаження під час роботи, особливо в умовах війни. Ще 44,4% вважають, що їм потрібно підвищувати свої знання й навички. Тренінги можуть бути пов'язані з першою медичною допомогою, керуванням стресом або організацією командної роботи. Це підвищить рівень підготовки волонтерів і зробить їхню діяльність більш професійною.

Питання, пов'язане із залученням ресурсів для покращення роботи, є також важливим, оскільки воно допомагає виявити конкретні потреби волонтерів і визначити пріоритети для покращення їхньої діяльності. Розглядаючи основні ресурси, 66,7% респондентів вважають, що фінансова підтримка є найбільш потрібною. За наявності фінансування волонтери можуть здійснювати більші та складніші проєкти. Це може включати організацію великих гуманітарних заходів, закупівлю необхідних ресурсів або створення нових ініціатив, що відповідають потребам громади. Залучення університетів як ресурсу для молодіжного волонтерства має значний потенціал і може позитивно вплинути на розвиток волонтерської діяльності [10]. Так вважають 44,4% опитуваних. Університети можуть активно просувати ідеї волонтерства серед студентів, заохочуючи їх до участі в соціальних проєктах. Включення волонтерських ініціатив у навчальний процес (наприклад, як частина курсу або практики) може сприяти збільшенню залучення молоді. Аналіз відповідей на це питання дає змогу визначити, які саме ресурси є найбільш критичними для волонтерів. Це допоможе організаторам та

3.2 Які ресурси Вам найбільше потрібні для покращення вашої волонтерської роботи?

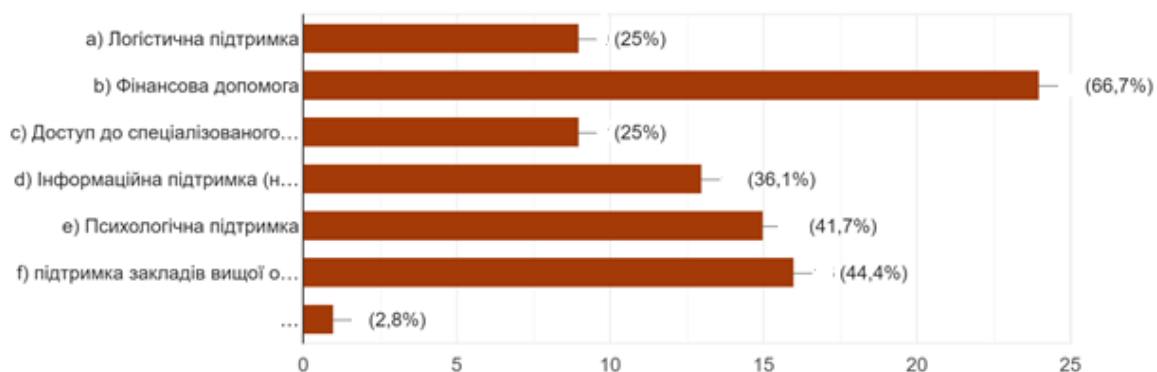


Рис. 5. Ресурси для покращення волонтерської діяльності

уряду більш ефективно розподіляти ресурси та забезпечувати волонтерів необхідними засобами для їхньої діяльності.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. На підставі проведеного дослідження можна сформулювати такі висновки та надати конкретні пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності молодіжного волонтерства в умовах воєнного конфлікту.

Загалом результати опитування вказують на важливість комплексного підходу до вирішення викликів, з якими стикаються волонтери. Основні труднощі пов'язані з емоційним вигоранням, недостатнім фінансуванням та відсутністю підтримки з боку держави. Для покращення ситуації важливо забезпечити психологічну підтримку, розвивати навчальні програми та посилювати фінансування волонтерських ініціатив, а також активно залучати державні інституції до співпраці з волонтерами.

Результати опитування про підтримку, яку отримують волонтери під час своєї діяльності, показують, що основні ресурси, на які спираються учасники, включають можливості для професійного зростання через навчання та тренінги, підтримку від волонтерських організацій і психологічну допомогу. Важливо зазначити, що понад половини респондентів відзначили наявність навчальних програм, що підвищує їхню мотивацію та ефективність. Однак значна частина волонтерів також відчула брак психологічної підтримки, що свідчить про необхідність розширення ресурсів у цій сфері, особливо в умовах війни, коли емоційний стрес є частим явищем. Незважаючи на активність волонтерських організацій, лише невеликий відсоток респондентів отримував підтримку від держави, що вказує на прогалини у державній політиці щодо волонтерства [10]. Це підкреслює важливість залучення державних структур для забезпечення необхідних ресурсів і підтримки волонтерських ініціатив. Загалом створення більшої кількості програм психологічної підтримки, професійного навчання та активне державне втручання можуть суттєво підвищити ефективність волонтерської діяльності, забезпечити стабільність у роботі волонтерів і зміцнити їхню мотивацію в умовах викликів, які виникають у воєнний час.

Аналіз відповідей респондентів на пропозиції щодо покращення організації волонтерської діяльності та необхідних ресурсів в умовах війни вказує на необхідність реалізації пропозицій, що охоплюють державну підтримку, інформаційні та логістичні ресурси, цифровізацію, психологічну допомогу та навчання. Це сприятиме суттєвому покращенню організації волонтерської діяльності серед молоді в умовах війни і дасть змогу більш ефективно відповідати на виклики, з якими стикається суспільство, а також забезпечити кращу підтримку для тих, хто цього потребує.

Результати опитування свідчать також про високий рівень підтримки ідеї створення цифрової платформи для координації дій молодіжного волонтерства. Вражаючи 88,9% респондентів вважають таку ініціативу корисною або дуже корисною, що підкреслює усвідомлення важливості сучасних технологій для покращення організації та ефективності волонтерської роботи, вказує на наявність запиту на інноваційні рішення, які могли б покращити координацію волонтерських ініціа-

тив, оптимізувати комунікацію між учасниками та забезпечити доступ до актуальної інформації. Впровадження такої платформи може стати важливим кроком до підвищення ефективності волонтерства серед молоді та підтримки їхніх ініціатив у складних умовах.

На основі соціологічного дослідження були вивчені мотиваційні фактори, які спонукають молодь долучатися до волонтерства під час війни. Результати свідчать про те, що разом з традиційними мотивами, такими як бажання допомогти та розвиватися, в умовах війни ключовими рушійними силами стали патріотизм та почуття відповідальності за країну.

Підсумовуючи, можемо стверджувати, що молодіжне волонтерство в умовах війни має вагоме значення як фактор підтримки суспільства та національної безпеки. Отримані результати вказують на необхідність адаптації та вдосконалення волонтерських програм з огляду на потреби та виклики, що виникають у період воєнного конфлікту.

Список використаних джерел і літератури

1. Богатчук С., Коліжук Б. Волонтерство молоді в сучасному українському суспільстві. *Innovative Solutions to Modern Scientific Challenges: proceedings of the XI International scientific and practical conference* (Zagreb, Croatia, February 21–23, 2024). Zagreb, 2024. С. 217–222. URL: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2024/02/Innovative_solutions_to_modern_scientific_challenges_Feb_21_23_2024.pdf?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 04.10.2025).
2. Вірт Ю. Волонтерський рух в Україні в умовах повномасштабного вторгнення: проблеми та перспективи. *Філософсько-світоглядний вимір сучасності: міжгалузеві диспути*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 16–17 листопада 2023 р. Івано-Франківськ, 2023. С. 4–7. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/19270>.
3. Марченко І. Аналіз особливостей організації молодіжного волонтерства під час війни в Україні. *Організація і надання соціальних послуг в Україні в умовах воєнного стану: виклики сьогодення*: колективна монографія / за ред. В. Николаєвої. Дніпро: ПДТУ, 2025. 546 с. С. 440–459. URL: <https://sites.google.com/d/1Onj7gk85siLdedxphhrcHSKg3joHvbxX/p/1VebPZMKyZ0fRRDTTnVQozNXLFTfP4FIE/edit>.
4. Найда І. Волонтерська діяльність молоді як прояв патріотичних почуттів: управлінський аспект. *Право та державне управління*. 2023. № 1. С. 215–221. <https://doi.org/10.32840/pdu.2023.1.31>.
5. Панькова О., Касперович О., Іщенко О. Ресурсний потенціал волонтерського руху українського суспільства: дослідницька розвідка. *Український соціум*. 2016. № 1 (56). С. 65–74. <https://doi.org/10.15407/socium2016.01.065>.
6. Путівник з волонтерства в Україні. Міністерство молоді та спорту України. 2022. URL: <https://mms.gov.ua/news/provedeno-doslidzhennia-molodizhne-volonterstvo-v-ukraini> (дата звернення: 28.09.2025).
7. Савайда О., Черевко В. Природно-правовий феномен волонтерства в Україні в умовах війни. *Modern research in world science: proceedings of the 4th International scientific and practical conference* (Lviv, 2022). Lviv, 2022. С. 730–734. URL: https://iino.knuba.edu.ua/images/2023/Mizhnarodne-vydannia-MAG-2022-Biber_22-Melnyk_O-Uhryn_V-Shevchuk_D-MODERN-RESEARCH-IN-WORLD-SCIENCE-25--Lviv-27.12.22.pdf (дата звернення: 04.10.2025).
8. Савиченко О., Лущик А., Мельниченко С., Шуневич Є. Психічне здоров'я волонтерів в умовах війни. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія*

«Психологія». Острог: вид-во НаУОА, 2024. № 17. С. 90–96. <https://doi.org/10.25264/2415-7384-2024-17-90-96>.

9. Сидоренко Ж., Яковліва О., Поліщук К. Мотивація волонтерської діяльності студентської молоді під час війни. *Наукові перспективи*. 2023. № 3. С. 125–128. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3\(33\)-415-427](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3(33)-415-427).

10. Українська волонтерська служба. Допомогти та не нашкодити. Як стати волонтером під час війни. *Суспільне Новини*. 2022. 21 квітня. URL: <https://suspilne.media/231159-dopomogti-ta-ne-naskoditi-ak-stati-volonterom-pid-cas-vijni> (дата звернення: 04.10.2025).

References

1. Bohatchuk, S., Kolizhuk, B. (2024). Volonterstvo molodi v suchasnomu ukrainskomu suspilstvi [Youth volunteering in contemporary Ukrainian society]. *Innovative Solutions to Modern Scientific Challenges: proceedings of the XI International scientific and practical conference* (Zagreb, Croatia, February 21–23, 2024), 217–222. Retrieved from: https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2024/02/Innovative_solutions_to_modern_scientific_challenges_Feb_21_23_2024.pdf (accessed: 04.10.2025) [in Ukrainian].

2. Virt, Yu. (2023). Volonterskyi rukh v Ukraini v umovakh povnomasshtabnoho vtorhnennia: problemy ta perspektyvy [Volunteer movement in Ukraine in the conditions of full-scale invasion: problems and prospects]. *Filosofsko-svitohliadnyi vymir suchasnosti: mizhhaluzevi dysputy: materials of the international scientific and practical conference*, November 16–17, 2023. Ivano-Frankivsk, 4–7. Retrieved from: <https://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/19270> (accessed: 04.10.2025) [in Ukrainian].

3. Marchenko, I. (2025). Analiz osoblyvostei orhanizatsii molodizhnoho volonterstva pid chas viiny v Ukraini [Analysis of features of youth volunteering organization during the war in Ukraine]. *Organization and provision of social services in Ukraine under martial law: challenges of today: collective monograph* / ed. by V. Nikolaieva. Dnipro: PDTU, 440–459. Retrieved from: <https://sites.google.com/d/1Onj7gk85siLdedxphhrcHSKg3joHvbxX/p/1VebPZMKyZ0fRRDdTnVQozNXLFTfP4FIE/edit> [in Ukrainian].

4. Naida, I. (2023). Volonterska diialnist molodi yak proiav patriotychnykh pochuttiv: upravlinskyi aspekt [Volunteer activity of youth as a manifestation of patriotic feelings: management aspect]. *Pravo ta derzhavne upravlinnia*, 1, 215–221. <https://doi.org/10.32840/pdu.2023.1.31> [in Ukrainian].

5. Pankova, O., Kasperovich, O., Ishchenko, O. (2016). Resursnyi potentsial volonterskoho rukhu ukrainskoho suspilstva: doslidnytska rozvidka [Resource potential of the Ukrainian volunteer movement: research study]. *Ukrainskyi socium*, 1(56), 65–74. <https://doi.org/10.15407/socium2016.01.065> [in Ukrainian].

6. Putivnyk z volonterstva v Ukraini. Ministerstvo molodi ta sportu Ukrainy [Volunteer guide in Ukraine [Electronic resource]. Ministry of Youth and Sports of Ukraine]. (2022). Retrieved from: <https://mms.gov.ua/news/provedeno-doslidzhennia-molodizhne-volonterstvo-v-ukraini> (accessed: 28.09.2025) [in Ukrainian].

7. Savaida, O., Cherevko, V. (2022). Pryrodno-pravovyi fenomen volonterstva v Ukraini v umovakh viiny [Natural-law phenomenon of volunteering in Ukraine in war conditions] [Electronic resource]. *Modern research in world science: proceedings of the 4th International scientific and practical conference* (Lviv, 2022), 730–734. Retrieved from: https://iino.knuba.edu.ua/images/2023/Mizhnarodne-vydannia-MAG-2022-Biber_22-Melnyk_O-Uhryn_V-Shevchuk_D-MODERN-RESEARCH-IN-WORLD-SCIENCE-25--Lviv-27.12.22.pdf (accessed: 04.10.2025) [in Ukrainian].

8. Savichenko, O., Lushchik, A., Melnychenko, S., Shunevych, Ye. (2024). Psykhichne zdorov'ia volonteriv v umovakh viiny [Mental health of volunteers in war conditions]. *Scientific notes of the National University "Ostroh Academy." Series "Psychology."* Ostroh: Nauka, 17, 90–96. <https://doi.org/10.25264/2415-7384-2024-17-90-96> [in Ukrainian].

9. Sydorenko, Zh., Yakovlyva, O., Polishchuk, K. (2023). Polishchuk K. Motyvatsiia volonterskoi diialnosti studentskoi molodi pid chas viiny [Motivation of student youth volunteer activity during the war]. *Naukovi perspektyvy*, 3, 125–128. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3\(33\)-415-427](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3(33)-415-427) [in Ukrainian].

10. Ukrainska volonterska sluzhba. Dopomohty ta ne nashkodyty. Yak staty volonterom pid chas viiny [Ukrainian Volunteer Service. Helping and not harming. How to become a volunteer during the war]. *Suspilne News*. 2022, April 21. Retrieved from: <https://suspilne.media/231159-dopomogti-ta-ne-naskoditi-ak-stati-volonterom-pid-cas-vijni> (accessed: 04.10.2025) [in Ukrainian].

Marchenko I. F.

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor,
First Vice-Rector
State Higher Education Institution “Pryazovskyi State Technical University”

Vereskun M. V.

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Director of the Educational and Scientific Institute of Contemporary Technologies
State Higher Education Institution “Pryazovskyi State Technical University”

**YOUTH VOLUNTEERING IN UKRAINE DURING THE WAR:
TRANSFORMATIONS, CHALLENGES, AND WAYS
TO ENHANCE EFFECTIVENESS**

The article is devoted to the analysis of the organization of youth volunteering in the context of the war in Ukraine. The increasing role of young people as a key resource for supporting the Armed Forces, assisting victims, and strengthening social stability is emphasized. The purpose of the study is to identify the factors influencing the effectiveness of the volunteer movement and to develop recommendations for its optimization. The methodology is based on the analysis of scientific sources, the regulatory framework, and the results of a sociological survey of young volunteers. The study revealed the transformation of volunteering activities from socio-cultural projects in the pre-war period to humanitarian aid, support of the Armed Forces, and psychological assistance during the war. The key barriers identified include emotional burnout, insufficient funding, and limited state support. Special attention is paid to the importance of digital platforms for coordinating efforts and expanding youth participation. The scientific novelty of the study lies in the systematic analysis of changes in the structure, motivation, and resource support of the volunteer movement under wartime challenges. The findings may serve as a basis for improving state policy, educational programs, and digital services in the field of youth volunteering.

Key words: youth volunteering, war in Ukraine, social support, volunteer organization, digital platforms, motivation, resources, state support.

Дата надходження статті: 30.09.2025

Дата прийняття статті: 06.11.2025

Опубліковано: 26.11.2025

